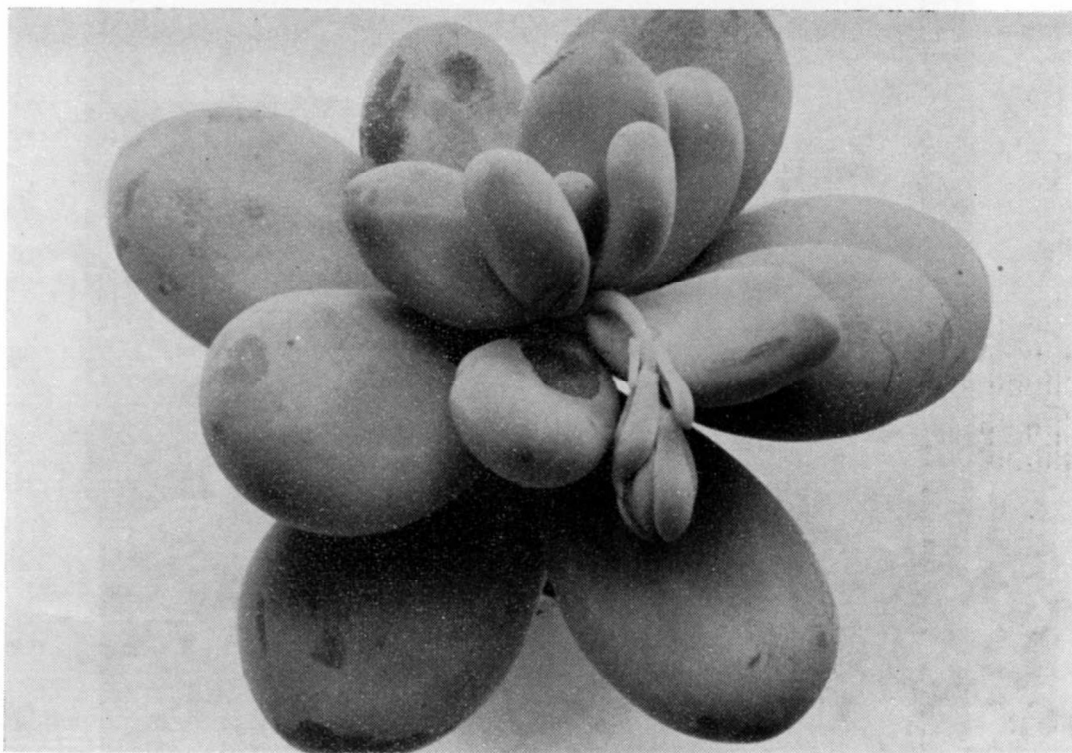


J. C. VAN KEPPEL

Pachyphytum oviferum E. A. Purpus

Het is voor een succulentenliefhebber die zijn oordeel over de schoonheid van onze planten niet baseert op de zeldzaamheid van een bepaalde soort, moeilijk uit te maken welke planten hij het mooiste vindt. Voor de rasechte plantenliefhebber zijn alle planten mooi of interessant, ongeacht of het nu een nietig onkruidje is, groeiende in de vrije natuur of een zeldzame, met zorg en moeite gekweekte plant in zijn verzameling. Toch ontkomt niemand aan een zekere voorkeur voor bepaalde planten en zouden wij een keuze moeten doen uit een groot sortiment vetplanten, wat overigens op zichzelf al een beperking betekent, dan zou ongetwijfeld *Pachyphytum oviferum* tot



PACHYPHYTUM OVIFERUM

foto: De Klark.

de uitverkorenen behoren. Of het nu komt door de hoge graad van succulentie van de prachtige, teer gekleurde bladeren, of de gedrongen en langzame groei van dit juweeltje onder de vetplanten, wij weten het niet, maar het blijft een feit dat vrijwel iedereen die dit plantje ziet, onder zijn bekoring komt. In vele handboeken wordt deze soort, dikwijls met een afbeelding, genoemd als aanbevelenswaardig, maar dit alles verhindert niet dat deze plant, ondanks de grote bekendheid die zij door middel van de literatuur geniet, zeker nog wel tot de weinig gekweekte soorten gerekend kan worden. Haar grote populariteit heeft dus niet bijgedragen tot een massale verspreiding in de verzamelingen en dit is zeker een gevolg van de vrij moeilijke cultuur.

Het grote probleem van deze soort is haar gevoeligheid voor te veel vocht, vooral in de winter. Zelfs planten die in vrij droge grond, maar in een van waterdamp oververzadigde omgeving staan, verdragen het nauwelijks en dat is de hoofdoorzaak dat veel planten die hun weg naar de liefhebbers gevonden hebben, meestal geen lang leven

beschoren is, zodat deze veelbegeerde plant uiteraard als te moeilijk te kweken wordt aangemerkt.

Voor kamerkultuur kunnen wij deze soort zeker niet aanbevelen, daar ondanks de droge lucht de optimale hoeveelheid licht en frisse lucht meestal ontbreekt. Met een beetje oplettendheid en zorg zal iedere kasbezitter in staat zijn deze plant te kweken, mits men zorgt voor een lichte, luchtige en droge plaats in de winter, b.v. op een plank dicht bij het glas, dus niet ingegraven in het tablet. In een vochtige, bedompte omgeving worden de planten aangetast door een verschijnsel, kenbaar aan donkere vlekjes in de bladeren die zich geleidelijk uitbreiden, de bladeren worden waterig en vallen ten slotte af.

Het verdient aanbeveling deze bladeren tijdig te verwijderen om te voorkomen dat het stammetje eveneens aangetast wordt, want dan is de plant reddeloos verloren.

De naam oviferum van het Latijn ovum, ei en ferre, dragen, betekent eierdragend en slaat dus op de eivormige, fraai wit berijpte bladeren, die al naar gelang de kultuuromstandigheden, 2–4 cm lang en 2–2½ cm breed zijn. Indien zonnig en droog gekweekt, verkleuren deze bladeren min of meer roodachtig. Aan de bovenzijde zijn deze iets afgevlakt en staan in een dichte rozet aan de top van het ± 10 cm hoge stammetje. De bloemstengel is roodachtig, 8–10 cm lang met aan de top de fraaie door schut- en kelkbladen omgeven rode bloemen (zie foto in het januarinumnummer, pag. 5). Bloeit evenals de overige Pachyphytumsoorten in het voorjaar.

Pachyphytum oviferum werd door C. A. Purpus in 1911 tijdens één van zijn vele botanische expedities door de Amerikaanse landen in Mexico ontdekt en wel in de Barranca Bagre bij Minas de Rafael in de staat San Luis Potosi. In 1919 werd zij door hem beschreven in Kakteenkunde XXIX, blz. 100.

NEEN, het is niet zo.....

Het is niet waar, dat een miljoenpoot en een duizendpoot duizend poten heeft. Als men zich wel eens de moeite heeft genomen de poten te tellen, zal men tot de wat teleurstellende ontdekking zijn gekomen, dat het er meestal slechts enkele tientallen zijn. Hetgeen dan toch altijd nog aanzienlijk meer is dan het aantal poten, waarover de meeste dieren beschikken!

Miljoenpoten en de hun aanverwante duizendpoten behoren tot de zgn. geleedpotige dieren, waartoe ook groepen als bijvoorbeeld de insecten en kreeftachtigen behoren. Het lichaam bestaat uit een vrij groot aantal ongeveer gelijke leden of segmenten, waaraan de poten zitten. Aan de kop hebben ze een paar flinke voelsprieten, die wel de belangrijkste zintuigen vormen. Al deze „veelpoten” zijn namelijk echte nachtdieren, die derhalve hun voedsel voornamelijk op de tast moeten vinden. Ze hebben wel ogen, maar deze dienen voornamelijk om de dieren te helpen het licht te ontvluchten; daar houden ze helemaal niet van. Grappig is, dat niet alleen de ogen licht kunnen waarnemen, maar dat het gehele lichaam lichtgevoelig is. Wanneer men de dieren dan ook aan sterk licht blootstelt, nadat men hun ogen met een laagje ondoorschijnende was heeft bedekt, blijven ze, zoals proeven hebben uitgewezen, toch onrustig heen en weer lopen tot het licht verdwijnt of ze zelf een plaatsje hebben gevonden, waar ze er geen last van hebben.

Zo zoeken ze in de natuur ook schuilplaatsen onder stenen, stukken hout en wat er nog verder is te vinden. Toch is het ontwijken van licht niet de enige reden om zo'n schuilplaats op te zoeken. De natuur heeft ze namelijk een hebbelijkheidje aangemeten, hetgeen ervoor zorgt, dat ze zich pas veilig voelen wanneer ze aan ten minste twee kanten van het lichaam iets stevigs voelen. Om dit te bereiken zijn de duizend- en miljoenpoten wel verplicht een nauwe schuilgelegenheid op te zoeken, een spleet of een holte onder een steen, waardoor ze automatisch ook een veilig onderkomen hebben. Om zich rustig te voelen, is het niet voldoende, wanneer ze zich ergens tegen-